

FAQ – Gebyropkrævning ved konkrete anvisninger og jordflytninger

Generelle spørgsmål til gebyrfastsættelse

Spørgsmål: Kan der pålægges et "opstartsgebyr" på alle anmeldelser, som eksempelvis omfatter systemudgifter og et fast, minimumstidsforbrug, hvor mere komplekse sager sidenhen opkræves et ekstra gebyr for tidsforbrug ud over normen? Hvis ja, hvor grundig dokumentation skal der forelægges for opgørelsen af minimumstidsforbruget?

Svar: Bestemmelserne fastsætter ikke, hvornår gebyrerne skal opkræves, og kommunerne overlades således et råderum til at fastsætte, hvornår og hvordan gebyret opkræves. Gebyrerne skal dog differentieres, så det afspejler tidsforbruget i den enkelte sag, dog således at gebyrstørrelsen kan inddeles i faste gebyrtrin fastsat af kommunalbestyrelsen. Kommunerne skal derfor sikre, at den ordning, som fastsættes i den enkelte kommune, lever op til denne betingelse. Det kan eventuelt være ved at opkræve gebyret, når tidsforbruget i sagen er endeligt fastlagt eller ved at fastsætte et "opstartsgebyr".

Spørgsmål: Er det tilstrækkeligt, at gebyrtaksten revideres hvert femte år eller skal taksten beregnes årligt?

Svar: Kommunernes fastsættelse og opkrævning af gebyrer for konkrete anvisninger af genanvendeligt erhvervsaffald samt anmeldelse og dokumentation af jordflytninger skal følge de almindelige principper for fastsættelse og opkrævning af affaldsgebyrer. Herunder gælder der bl.a. et princip om gennemsigtighed. Dette princip udmøntes ved, at kommunen skal kunne dokumentere, at gebyrindtægterne ikke overstiger de samlede omkostninger. Det er ikke tilstrækkeligt, at disse opgørelser alene fortages skønsmæssigt, men det kan accepteres, at der ikke i det enkelte år er balance mellem indtægter og udgifter, idet dette kan være vanskeligt at opnå. Det accepteres, at der er en balance mellem indtægter og udgifter over en 4-årig periode med udgangspunkt i det seneste, afsluttede regnskabsår. Gebyrerne skal således fastsættes årligt for at sikre konstant balance mellem indtægter og udgifter over en 4-årig periode.

Spørgsmål: Må gebyrer opkræves på forhånd, f.eks. i forbindelse med opkrævning af opstartsgebyr?

Svar: Bestemmelserne fastsætter ikke, hvornår gebyrerne skal opkræves, og kommunerne overlades således et råderum til at fastsætte, hvornår og hvordan gebyret opkræves. Gebyrerne skal dog differentieres, så det afspejler tidsforbruget

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

i den enkelte sag, dog således at gebyrstørrelsen kan inddeles i faste gebyrtrin fastsat af kommunalbestyrelsen. Kommunerne skal derfor sikre, at den ordning, som fastsættes i den enkelte kommune, lever op til denne betingelse. Det kan eventuelt være ved at opkræve gebyret, når tidsforbruget i sagen er endeligt fastlagt.

Spørgsmål: *Hvordan er klagemulighederne ved disse gebyrer? Kan der klages over takstbladet eller hver enkelt opkrævning/faktura? Og hvordan stiller klagemyndigheden sig til dokumentationsgraden?*

Svar: Det følger af affaldsaktørbekendtgørelsens § 36, at afgørelser efter denne bekendtgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Bestemmelsen finder også anvendelse på gebyrerne for konkrete anvisninger og anmeldelser af jordflytninger. Da der ikke findes særlige tilsyns- eller klagemyndigheder for kommunernes fastsættelse og opkrævning af gebyrer for anmeldelser af jordflytninger eller konkrete anvisninger, er det Ankestyrelsen almindelige tilsyn med, at kommuner og regioner overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder reglerne i affaldsaktørbekendtgørelsens kapitel 5 vedrørende principper for kommunalbestyrelsens fastsættelse og opkrævning af gebyrer, der finder anvendelse. Der er således umiddelbart mulighed for at påklage både takstblad/gebyrets størrelse og opkrævningen af det enkelte gebyr, såfremt dette findes uretmæssigt opkrævet eller hvis tidsforbruget menes, at være for højt sat ift. sagens omfang til Ankestyrelsen.

Ifølge dokumentationskrav, kan Energistyrelsen ikke udtale sig om den påkrævede dokumentationsgrad, da det er Ankestyrelsen som er myndighed ved en evt. tilsynssag.

Spørgsmål: *Hvilke omkostninger kan medregnes i gebyret? Kan der for eksempel medregnes omkostninger til oplæring af nye medarbejdere, arbejde med fastsættelse af gebyrstuktur og takster, vedligeholdelse af stamoplysninger, udarbejdelse af vejledninger på hjemmeside, og svar på henvendelse/spørgsmål vedrørende gebyrerne?*

Svar: I forbindelse med ændringen af miljøbeskyttelsesloven i 2018 (lov nr. 1713 af 27. december 2018), der ophævede erhvervsadministrationsgebyret, blev besluttet, at de opgaver, der blev dækket af dette gebyr, fremadrettet skulle finanslovsfinansieres. Det blev dog i bemærkningerne til loven vurderet, at det vil være i strid med forurenere betaler-princippet at finanslovsfinansiere kommunens opgaver vedrørende konkrete anvisninger og anmeldelser af flytning af jord, og at disse opgaver skal gebyrfinansieres. Det er dog alene kommunens udgifter til de to pågældende opgaver, der skal finansieres over gebyrerne. De øvrige opgaver, som tidligere blev finansieret af erhvervsadministrationsgebyret, skal ikke medregnes i

de to gebyrer, og disse opgaver finansieres over finansloven. Dette gælder bl.a. kommunens udgifter til regulativudarbejdelse, overordnet administration af anvisningsordninger, planlægning og generel information.

Helt generelt gælder det, at et offentligt gebyr adskiller sig fra en skat/afgift. Hvor skatter/afgifter er en ydelse til det offentlige, som ikke udgør betaling for en særlig modydelse, er et gebyr betaling for en modtaget ydelse. Det er således alene omkostninger, der relaterer sig til den modtagne ydelse, der kan medregnes i gebyret.

Der skal således kun medregnes aktiviteter, som er knyttet direkte til de pågældende gebyrfinansierede områder. Generel planlægning, generel vidensopbygning, mv., medregnes ikke. Dette gælder fx, hvis vidensopbygning sker ved udførelse af en konkret sag, såfremt der er tale om generel viden, som den udførende medarbejder burde være i besiddelse af, fx om lovgivning eller generel teknisk viden. Dette gælder således også hvis en ny medarbejder fx skal bruge x timer på at sætte sig ind i generelle regler om anmeldelse og dokumentation af jordflytninger.

Spørgsmål: *Kan gebyret fastsættes med udgangspunkt i Miljøstyrelsens udmeldte timepris for miljøtilsyn? Eller skal kommunerne beregne gebyrerne særskilt?*

Svar: Det blev i bemærkningerne til lov nr. 1713 af 27. december 2018, der ophævede erhvervsadministrationsgebyret, vurderet, at det vil være i strid med forurenere betaler-princippet, at finanslovsfinansiere kommunens opgaver vedrørende konkrete anvisninger og anmeldelser af flytning af jord, og at disse opgaver skal gebyrfinansieres.

De to gebyrer skal differentieres, så det afspejler tidsforbruget ved den enkelte sag. Formålet er at gøre gebyret omkostningsægte i forhold til kommunens omkostninger ved sagen.

På denne baggrund har Energistyrelsen ved tidligere lejlighed vurderet, at der ikke kan fastsættes fælles, nationale gebyrer, da det følger af miljøbeskyttelseslovens § 48, at det er kommunalbestyrelsen, der fastsætter gebyrer til dækning af kommunens omkostninger til deres affaldsordninger, og det er et grundlæggende princip, at kommunernes ordninger skal hvile i sig selv.

Af samme årsag, mener Energistyrelsen ikke, at der er grundlag for at fastsætte en national timepris, da en standardiseret timepris ikke nødvendigvis vil være dækkende for medarbejdersammensætningen i den enkelte kommune.

Spørgsmål: *Kan gebyrtrin differentieres på baggrund af sagstype? For eksempel som et gebyrtrin for jordflytninger fra kortlagte arealer, et for jordflytninger fra vejarealer, o. lign., baseret på erfaringer om sagstypens typiske tidsforbrug?*

Svar: Det følger af affaldsaktørbekendtgørelsens §18, stk. 4 og 5, at gebyrer for konkrete anvisninger og jordflytninger skal differentieres, så de afspejler tidsforbruget ved den enkelte sag, dog således at gebyret kan inddeles i faste trin. På baggrund heraf vurderer Energistyrelsen, at der ikke er mulighed for at fastsætte gebyrtrin efter sagens indhold, fx hvor den anmeldte jord stammer fra.

Spørgsmål: *Kan der opkræves gebyr før gebyret er vedtaget af kommunalbestyrelsen?*

Svar: Det fremgår af affaldsaktørbekendtgørelsen § 18, stk. 4 og 5, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve gebyrer hos virksomheder, for hvilke kommunen foretager konkrete anvisninger, samt hos virksomheder, der anmelder flytning af jord, der er erhvervsaffald. Der er derfor Energistyrelsens vurdering, at der ikke er hjemmel i affaldsaktørbekendtgørelsen til at opkræve et gebyr for konkrete anvisninger og jordflytninger inden kommunalbestyrelsen har fastsat gebyrerne.

Spørgsmål om konkrete anvisninger og anmeldelser af jordflytninger

Spørgsmål: *Hvis der anvises direkte til et anlæg i udlandet, er dette også en konkret anvisning?*

Svar: Det følger af affaldsaktørbekendtgørelsens § 8, stk. 6, at kommunalbestyrelsen skal foretage en konkret anvisning af affald, der ikke er omfattet af en indsamlings- eller anvisningsordning.

Der er i affaldsaktørbekendtgørelsen ikke fastsat regler om, at affald, der ikke er omfattet af en indsamlings- eller anvisningsordning, skal anvises til et anlæg i Danmark. Der er heller ikke fastsat regler om, at der kun kan opkræves et gebyr, hvis affaldet anvises til et anlæg i Danmark.

Det afgørende for, om der er tale om en konkret anvisning, for hvilken der skal opkræves et gebyr, er om der sker en anvisning af noget affald, der efter klassificering, må konstateres ikke at være omfattet af en indsamlings- eller anvisningsordning.

Spørgsmål: *hvis Miljøstyrelsen spørger kommunen, om der findes anlæg i DK til behandling af affaldet, er det så også en konkret anvisning?*

Svar: Besvarelser af sådanne spørgsmål, vil umiddelbart ikke være en konkret anvisning. En konkret anvisning indebærer en anvisning af på hvilken måde og eventuelt på hvilket anlæg, en affaldsproducent skal sikre, at noget affald, der ikke er omfattet af en indsamlings- eller anvisningsordninger, håndteres.

Spørgsmål: *Hvis virksomheden selv har forslag til modtageanlæg ifm. konkret anvisning, og kommunen accepterer dette – er dette en konkret anvisning, som kommunen skal opkræve gebyr for?*

Svar: Ja, hvis det efter klassificering af affaldet kan konstateres, at affaldet ikke er omfattet af en indsamlings- eller anvisningsordning, vil kommune skulle foretage en konkret anvisning af affaldet, for hvilken virksomheden skal betale gebyr, selvom det anvises til et anlæg, der er foreslået af virksomheden selv. Som nævnt skal gebyret afspejle tidsforbruget ved den enkelte konkrete anvisning, og kommunen vil formodentlig have et lavere tidsforbrug ved behandlingen af sådanne sager.

Spørgsmål: *Hvordan skal kommunerne håndtere opkrævning af gebyrer for anmeldelser af jordflytninger, som hører ind under en samleanvisning fx giver kommunerne ofte en samleanvisning ifm. ledningsarbejder på vejene – skal hvert jordlæs behandles som én jordanmeldelse, eller kan flere læs behandles som én anmeldelse? Skal der ét opstartsgebyr pr. jordlæs?*

Svar: Affaldsaktørbekendtgørelsen regulerer ikke, hvornår der er pligt til at anmelde en jordflytning og hvor mange jordflytninger, der kan anmeldes af gangen. I affaldsaktørbekendtgørelsen § 18, stk. 5, er det alene fastsat, at kommunerne skal opkræve et gebyr, der skal dække de omkostninger kommunen har i forbindelse med anmeldelse og dokumentation ved flytning af jord, som er erhvervsaffald. Der henvises derfor til Miljøstyrelsen for besvarelse af spørgsmål vedrørende omfanget af pligten til at anmelde jordflytninger.